

Markedsføring av kosmetisk kirurgi i lovens grenseland

Helsetilsynet foreslår at Helse- og omsorgsdepartementet innfører forskrift om markedsføring av kosmetisk kirurgi.

I forbindelse med tilsynet med kosmetisk kirurgi i 2003 kartla Helsetilsynet markedsføringen (1). Hensikten var å få oversikt over hvordan kosmetisk kirurgiske tjenester markedsføres i Norge og vurdere funnene mot regelverket.

Helsepersonelloven § 13 sier at markedsføring av helsetjenester skal være "forsvarlig, nøktern og saklig". Det finnes ikke forvaltnings- eller domstolspraksis som presiserer innholdet i denne bestemmelsen. Legeforeningen og Norsk plastikkirurgisk forening har fastsatt etiske regler om markedsføring av helsetjenester generelt og plastikkirurgi spesielt.

Helsetilsynet vurderte annonser i landsdekkende aviser og et utvalg norske blader i løpet av én uke i oktober 2003, samt annonser på Internett. Kartleggingen viste at det var utstrakt markedsføring av slike tjenester på Internett, men lite i aviser og blader.

Noe av markedsføringen var utformet slik at den kan være i grenseland for det lovlige. Blant annet spilles det på folks fordommer mot normale kroppsfenomen. Mulige komplikasjoner og bivirkninger ved kirurgiske inngrep bagatelliseres.

Helsetilsynet konkluderte at det vil være hensiktsmessig å forskriftfeste hva som ligger i begrepene "forsvarlig, nøktern og saklig" i helsepersonelloven § 13. På oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet har Helsetilsynet utarbeidet forslag til slik forskrift.

Klipp fra annonser om kosmetisk kirurgi:

Hvem bestemmer om kirurgi er indisert

"Ingen vil bli avvist." "Har du lyst, har du lov."

Kontraindikasjoner

"Vi er ... tilbakeholdne med å operere pasienter med alvorlige psykiske lidelser og spiseforstyrrelser."

Om silikon

"Både europeiske og amerikanske helsemyndigheter sier i dag at silikon er ufarlig for mennesker."

Amming etter brystendrende inngrep

"Det er ikke rapportert at noen i Norge har mistet ammevnen."

Litteratur

1. Kosmetisk kirurgiske inngrep i Norge. Rapport fra Helsetilsynet 8/2004. Oslo: Statens helsetilsyn, 2004.

